

โปรแกรมใกล้บ้าน สมานใจ เป็นนวัตกรรม
ที่พัฒนาขึ้น โดยการสนับสนุนงบประมาณในการ
ดำเนินการตั้งแต่ ปี 2553-2555 จากแผนวิจัย
ระบบสุรา (IMAP) โดยความร่วมมือของคณะ
พยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โรงพยาบาล
สวนปรุง และโรงพยาบาลจอมทอง เชียงใหม่
นวัตกรรมนี้พัฒนามาจากการศึกษาวิจัย 3 ระยะ
คือ การศึกษาความต้องการการดูแลของผู้ติด
สุรา การพัฒนาโปรแกรมต้นแบบ

การติดสุรานั้นเป็นปัญหาที่รุนแรงมากขึ้น
ในสังคมไทย โดยพบว่าผู้ติดสุราและต้องเข้า
รับการบำบัดใน สถานบริการสุขภาพเป็นจำนวน
มากในแต่ละปี และปัญหาการติดสุราส่งผลกระทบต่อ
อย่างมากทั้งต่อผู้ติดสุรา ครอบครัว และสังคม

โปรแกรมใกล้บ้าน สมานใจ เป็นนวัตกรรม
ที่พัฒนาขึ้น โดยการสนับสนุนงบประมาณในการ
ดำเนินการ ตั้งแต่ปี 2553-2555 จากแผนวิจัย
ระบบสุรา (IMAP) โดยความร่วมมือของคณะ
พยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โรงพยาบาล
สวนปรุง และโรงพยาบาลจอมทอง เชียงใหม่
นวัตกรรมนี้พัฒนามาจากการศึกษาวิจัย 3 ระยะคือ
การศึกษาความต้องการการดูแลของผู้ติดสุรา
การพัฒนาโปรแกรมต้นแบบ และการทดลอง
แบบสุ่มและมี กลุ่มควบคุม (RCT) จึงได้นวัตกรรม
ที่มุ่งเน้นการช่วยเหลือ ติดตาม เยี่ยมบ้านเชิงรุกใน
ชุมชนโดยทีมสุขภาพที่ รับผิดชอบในพื้นที่ผู้ติด

โปรแกรมใกล้บ้านสมานใจ นวัตกรรมการบำบัดดูแลผู้ติดสุรา

สุราอาศัยอยู่ ร่วมกับการประคับประคอง ดูแล
ให้กำลังใจจากญาติ ซึ่งนับว่าเป็นหัวใจสำคัญ ใน
การช่วยให้ผู้ติดสุราหลังการบำบัดสามารถลด ละ
เลิกการดื่มสุรา และไม่กลับไปติดสุราซ้ำอีก
การดำเนินงานตามโปรแกรมใกล้บ้าน
สมานใจ เน้น การทำงานโดยคนใกล้บ้าน (หมายถึง
บุคลากรทีม สุขภาพในพื้นที่) เพื่อสมานใจ (ให้
สามารถลด ละ เลิก การดื่มสุรา) มีการช่วยเหลือ
ผู้ติดสุราใน 3 ด้าน 9 องค์ประกอบ

ทีมสุขภาพจะติดตามเยี่ยมบ้านผู้ติดสุรา
จำนวน 10 ครั้ง โดย 5 ครั้งแรกจะติดตามทุกสัปดาห์
ต่อจากนั้น จะติดตามต่อเนื่องทุก 1-3-6-9-12
เดือน เพื่อให้เกิด 1) การบำบัดดูแล โดยเน้น
ให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องยาการจัดการ กับภาวะ
วิกฤติโดยผู้ช่วยและญาติเมื่อมีอาการเมา อาการ
ถอนพิษสุรา หรืออาการเจ็บป่วยอันเนื่องมาจาก
สุรา ให้คำปรึกษาทั้งเรื่องทั่วไปและเรื่องเกี่ยวกับ

การลด ละ เลิกสุรา รวมถึงการช่วยดูแลเกี่ยวกับ
กิจวัตร ประจำวัน การดูแลความสะอาดของร่างกาย
การรับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ การพักผ่อน
นอนหลับ และการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพรู้จัก
ใช้คำขอโทษ ขอขอบคุณ และการเยียวยาไม่ได้แย้ง
เป็นต้น 2) การฟื้นฟูสภาพ โดยเน้นการฟื้นฟู
สภาพร่างกายและจิตใจ การออกกำลังกาย การ
จัดการกับความเครียด การคิดเชิงบวก การฝึก
การควบคุมตนเอง เป็นต้น 3) การบริการ
สนับสนุนประคับประคอง โดยเน้นการสร้าง
โอกาสในการทำงาน การส่งเสริมและหา แหล่ง
สนับสนุนในการทำงานให้ผู้ติดสุราตามศักยภาพ
และจัดหางานในชุมชนเพื่อให้ผู้ติดสุราสามารถ
ประกอบ อาชีพได้ตามศักยภาพ และมีแหล่ง
สนับสนุนในการประกอบอาชีพ ยอมรับในการ
ให้โอกาสในการทำงาน และได้รับ การยอมรับใน
การทำงาน รวมถึงมีความรู้เกี่ยวกับผลกระทบ

ของการดื่มสุราต่อการทำงาน การเข้าบริการ
ด้านสุขภาพ จากสถานบริการสุขภาพ และเข้าใจ
ขั้นตอนการรับบริการสุขภาพได้อย่างถูกต้อง
รวมถึงการจัดบ้าน การจัดสิ่งแวดล้อมภายในบ้าน
และบริเวณรอบบ้านให้สะอาด น่าอยู่และมีความ
ปลอดภัย เพื่อให้ผู้ติดสุรา มีการจัดสิ่งแวดล้อม
และอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่สะอาด ปลอดภัย เหมาะสม
การบริหารจัดการการเงิน การอดเหล้าแล้วออมเงิน
เป็นต้น โดยมีเอกสารคู่มือแจกสำหรับผู้ติดสุรา
และญาติ พร้อมแบบบันทึกใกล้บ้านสมานใจ
ในการบันทึก การเปลี่ยนแปลงตลอด 12 เดือน
ผู้สนใจสามารถสอบถามได้จากสถาน
บริการสุขภาพใกล้บ้านของท่าน คณะพยาบาล
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Email:dirhuns@
gmail.com หรือ โทรศัพท์ 053-949012 ในเวลา
ราชการโดยความร่วมมือของคณะพยาบาลศาสตร์ มช.
โรงพยาบาลสวนปรุง โรงพยาบาลจอมทอง

61006 ๖๖๖ 15 กันยายน 2556